

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 Za Celo d. po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 Posamezna številka - 5c

For please, apply to either of the following: "Cleveland American"
519 ST. CLAIR AVE. N. E. CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. 5190-10-11

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 5. Wednesday Jan. 10, 1917

Papež misli združiti kristijane.

Ze kmalu potem, ko je Konstantin Veliki leta 311 po Kr. premagal zadnje pogansko armado, in je oklical kristijansko (katoliško), vero po celem rimskem cesarstvu, se je pričel razkol v rimski cerkvi. Versko poglavarstvo se je razdelilo v dva velika dela — v vzhodno in zahodno. Patrijarhi v Carigradu so si lastili isto moč kot papeži v Rimu, dasi so vsi učili enake nauke in zapovedi. Bila je huda tekma v verski supremaciji, ki je ko nečno pripeljala tako daleč, da so se vzhodni katoličani popolnoma ločili od zahodnih. Tako imamo danes Srbe, Crnogorce, Bulgare, Grke in Ruše v takozvani "ortodoksni skupini", napram katoličanom, ki prebivajo v centralni in zapadni Evropi ter drugje po svetu. Ruska ortodoksna vera se skoro v ničemer ne loči od vere, ki jo učijo rimski papeži. Ruska vera ne priznava papeža za verskega poglavarja, ampak svetih sinod, na čelu katerega je sam ruski car, ki združuje v svoji osebi posvetno in versko nadoblast. Sicer pa sta ruska ali ortodoksna, katoliška ali rimska vera popolnoma enaki, razven par malih, nebitvenih razlik.

Po tem cerkvenem razkolu je prišel drugi razkol — protestantizem, katerega je prvi začel učiti Martin Luter, ki je zavrgel mnogo nauk, katere so učili rimski papeži, posebno pa nauke glede odpuštkov. Te odpuške so v Luterjevem času prodajali cerkveni knezi za drag denar, in vsak, kdor je mogel plačati, je dobil odpustek, če je zraven opravil še gotove molitve. To je Lutra napotilo, da je ustanovil novo versko sekto brez odpuštkov. Njegovi nauki so se jako razširili, ko so mu pomagali še razni drugi šismatiki kot Calvin in dr. Anglija se je le raditega odločila od katoliške vere, ker tedanji papež ni dovolil tedanjemu angleškemu kralju Henrik VIII, da bi se ločil od svoje žene. Kralj Henrik VIII. je bil namreč poročen z udovo svojega lastnega brata in je zahteval razpoko, česar pa papež ni dovolil. Nato je Henrik VII enostavno izjavil, da voliti, da je sam kralj glavni verskih zadev v Angliji, itd. nakar je papež prokel Henrika VIII. a kralj je zapodil katoliške duhovne iz države. Nato je nastala nova "anglikanska" vera. Enako tudi v Nemčiji, Avstriji, Franciji. Radi prepirov med katoličani in protestanti se je začela leta 1618 takozvana "tridesetletna vojna", ki je trajala do leta 1648. Ta vojna je Evropo popolnoma opustošila. Vdeležile so se jo skoro vse evropske države in tudi papež je imel veliko besedo pri

njej. Konec je bil, da so protestanti dobili v Franciji, Nemčiji in drugod versko svobodo, a v Avstriji je katolicizem zmagal in se je ohranilo le malo protestantov, razven na Ogrskem.

Toliko v predgovor verski šizmi in razkolu v Evropi. Te dni je dospela brzojavka iz Rima, da je papež Benedikt XV. imenoval komisijo štirih kardinalov, katerih naloga je iskati pota in sredstva, da se združijo vse kristijanske vere in da se upelje boljši sporazum z anglikansko vero. To gibanje je že pričel papež Leon XIII. toda Pij X. je zatrl to gibanje, in sedanjí papež je zopet oživil to idejo. Leon XIII si je mnogo prizadeval, da združi razne verske sekte, toda njegov naslednik Pij X. je vse to ovrgel. Pij X. je bil mnenja, da katoliška duhovščina sama potrebuje velikih reform in se je z vso silo bojeval proti modernizmu. Toda v tem je imel jako slabe uspehe, kajti napredka časa ne more ovreči nobena posvetna sila.

V poštev pridejo najprej Rusi, potem pa verske sekte v Angliji in Ameriki. Papež je prepričan, da bo ruska civilizacija imela velik upliv na zapadno Evropo po vojni. Zbližanje rimske cerkve z rusko je torej jako velikega pomena za bodočo zgodovino narodov. Toda glavna podlaga za obravnave glede zbližanja raznih verskih sekt bo vprašanje, ali so cerkveni obredi in ordinancije anglikanske vere veljavni. Papež Leon XIII je odločil, da niso, toda razne teološke šole so mnenja, da se glede tega lahko odgovori v pozitivnem smislu. Prijateljstvo anglikanske cerkve se upošteva v Rimu in bo tvorilo podlago nadaljnjemu sporazumu med Rimom in rusko cerkvijo.

Prvi korak, da se razne protestantske sekte združijo, je naredilo splošno zborovanje zastopnikov ameriške-episkopalne cerkve. Šele potem, ko so se duhovni voditelji te verske sekte izjavili za unijo kristijanstva, se je oglasil tudi papež v Rimu. Rusko ortodoksno so to gibanje pozdravili z veseljem. In to zbližanje med ameriško konferenco episkopalistov in med ruskimi ortodoksi daje Rimu povod, da je pričel misliti na splošno zbližanje kristijanstva.

Resnica je, da se posamezne vere jako malo ločijo med seboj. Gre se le za vprašanje, kdo bo vrhovni poglavar teh ver in sekt. Mi smo mnenja, da tu ne bo prišlo do zjednotenja na podlagi tega, da bi papež v Rimu bil vrhovni poglavar vseh kristijanskih sekt. Toda poglavar mora biti. In ravno v tem, kdo bo poglavar, pridejo sekte do ne premostljivega prehoda. Kaj

ti vera dandanes ni samo pri-
vatna in duševna stvar posameznikov, ampak je tudi na-
prodaj in ima velik upliv v
politiki. Posamezni svetni
vladardji posameznih držav
bodoje že gledali na to, da
imajo sami od vere dobiček.
Lepa misel je združenje vseh
kristijanov, toda dokler se
bo vera mešala v politiko, ne
pride nikdar do nobenega
edinstva.

Franc Jožef v zgodovini.

Henry Wickham Stead, ki je živel kot korešpondent "Times" na Dunaju celih deset let, opisuje v svoji monumentalni knjigi "The Habsburg Monarchy" sledeče karakteristike starega monarha habsburške rodbine, Fran Josipa:

"Stari monarh je imel navado, da je pustil gotovim narodom v Avstriji, da so se povzpeli do gotove moči. Toda pustil jih je pri tej moči sam otoliko časa, dokler je bil prepričan, da služijo njemu, dinastiji. In če je mislil, da postaja tak narod premočan, tedaj je uporabil ves svoj upljiv, da ga je vrgel iz višine, do katere se je povzpeli."

Politika Habsburgovcev je bila pretirani oportunitizem, vse se je žrtvovalo samo za dinastijo, za cesarsko rodbino. Nobenega upljiva se ni trpelo, najsi bi od strani državnikov, stranke ali naroda če je bil upljiv večji od krone.

Cesar Franc Josip I. je nekoč zavrnil nekaga državni-
ka, kateri mu je bil priporo-
čen kot dober avstrijski patrijot. Cesar je dejal: "Pravite, da je dober avstrijski patrijot? O tem se ne vpraša. Vprašanje, ali je dober patrijot za mene!"

In taka politika cesarjeva je skrajno nemoralno upljivala na vse državne kroge. Tu se ni vladalo v korist Avstrije ampak v korist cesarske rodbine. Če je bilo treba kaj koristnega narediti, se je vselej vprašalo, ali je to v korist Avstrije ali je v korist cesarja. Cesar in Avstrija sta dve jako različni stvari. Koliko tisoč postav je bipredlaganih v avstrijskem parlamentu v korist narodov, ki bivajo v Avstriji, toda vse so bile potlačene, ker se je ravnalo po cesarskem geslu: Vse za cesarja, a malo za Avstrijo!

Vsa osebnost Fran Josipa tvori težaven psihološki problem. Dočim je osebno nesebičen, velikodušen in pravičen, pripravljen popraviti privatno škodo posamezniku, pa je Franc Josip se pokazal kot vladar pogosto-
ma skrajno ciničnega in "ustavnega" do krivice. Med tem, ko je podpiral z vso silo in močjo mažarsko politiko napram Rumuncem v Transilvaniji, in napram Slova-
kom, se pa na drugi strani niti zmenil koliko trpi hrva-
ški narod, slovaški in rumunski narod pod ogrskim pritiskom. Njegov sistem vladanja je izval skoro revolucijo v teh krajih. Če so zatirani narodi godrnjali, je imel pripravljeno armado kot glavno oporo svojega prestola."

Drugi zgodovinar, profesor Ernest Denis na pariškem vseučilišču, opisuje vladno Franc Josipa sledeče: "Kaj dobrega morete pričakovati od fanta, ki je pri 18 letih poklican na prestol po Schwarzenbergu, Stadionu

in Windischgruetzu, da podpiše stvari, ki so mu neznane stvari polne zločinov?"

Kateri vladar je toliko krivi pretil za časa svoje vlade kot cesar Franc Josip? Svojo vladno je pričel s krvavim klanjem v Aradu in Brescilji

kateri vladar je storil tako kot Franc Josip, ki je ležal že napol mrzel v grobu, pa je dal znamenje, da se požene vsa njegova monarhija v krvavi ples, ki je dal znamenje za pričetek splošnega evropskega klanja.

Dalje na tretji strani.

SLOVENSKI ODVETNIK

JOHN L. MIHELICH

ATTORNEY AT LAW

902-904 Engineers Bldg.

Začasna podružnica na
5602 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

J. S. Jablonski,

Slovenski fotograf

6122 St. Clair Ave.

6014 Broadway

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnoviji modi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en dolar), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti sastonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

\$10.00 \$10.00 \$10.00

V
G
O
T
O
V
I
N
I

Posebna ponudba za jan.

Ljudje, katerem lezi prihodnost pri srcu, naj se p. trudijo sedaj, da ustanove lastno domačo.

Naša kompanija daje po državnem izkazu najboljšo zemljo v Wisconsinu, v domačiji rudičar detelje, pšenice, ovs, alfalfa, fižol, grab, tobak, ali dckorna pesa in krompir.

Pri 40 akr. le \$12.50 in več za ak. Če plačate \$10.00, se vam garantira za zemljišče

Manjša zemljišča, 5 ali 10 akrov za kokošjo farmo, ribji lov ob jezeru, lov po zimi. Sra in jelenov v obilici. Nobenih obrestí za prvih 5 let. Za pojasnila pišite na

North American Land & Timber Co.

334 So. Canal St. Chicago, Ill.

ali N. PIKLOR, 904 Giley Hotel, Cleveland, Ohio

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

Na prodajamo najboljšo žganje po sledečih cenah:

Brinjevec, 6 steklenic.....	\$ 7.00
Brinjevec, 12 steklenic.....	\$13.00
Posamezna steklenica.....	\$ 1.25
Tropinovec, galon.....	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in
6 steklenic.....	\$ 5.00
12 steklenic.....	\$10.00
Slivovka, galon \$2.75 in.....	\$ 3.00
Naše slavno znamo "66" žganje, 7 let staro, 6 steklenic.....	\$ 6.00
12 steklenic.....	\$11.00
Concord vino, rudiče, barel.....	\$32.00
Concord vino, rudiče, pol barel.....	\$16.00
Po 5 in 10 galon za galono.....	\$ 3.00
Posamezna galona.....	\$ 1.00
Bele vino, barel.....	\$25.00
Bele vino, pol barel.....	\$12.00
Za 5 in 10 galonov, za galono.....	\$ 1.00
Posamezna galona.....	\$ 1.25

Pri naročilu pošljite veselo denar money order ali ček.

Za posodo po posebne cene in alcer za 3, 4, in 4% galone posode 60c vsake, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 25 gal. \$1.50. Burelni so sastonj.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY,

6102-6104 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

ROJAKI, POZOR!

Naznanjam, da je zadnji čas, da plačate davke za prvo polovico 1916 samo do 20. januarja t. l.

Čenjenim svojim djemalcem in prijateljem priporočam, da če ne morete in vam čas ne pripušča, da bi šli sami v mesto, da prinese k meni tisti listek in denar, in bom jaz plačal, kakor sem druga leta.

Hvala za obilni obisk v letu 1916, snaka se priporočam tudi za leto 1917.

Iskreno se priporočam, kadar kupujete hiše, lote ali farne ali če hočete zavarovalnico proti ognju, obrnite se na mene. Skušal bom najbolje postreči.

JOHN ZULICH,

1376 Marquette Road,
za Lake Shore banko.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državlján. Ustava, progla-sitev svobode in po-stave ameriške republike.

AMERIŠKI
DRŽAVLJAN

USTAVA IN
POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA
"CLEVELANDSKA AMERIKA"
6119 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNISKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

